

Ri nab'e carta xutz'ib'aj ri Pedro

Ri Pedro kuya pan rutzil kiwach
ri echa'tal ruma ri Dios

1 ¹Ri'in in Pedro, in taqo'n re ri Qanimajawal Jesucristo.
Kintz'ib'an pan che alaq, ri naj k'o wi alaq che ri qatinamit, ri jeqel alaq pa taq ri luwar re Ponto, re Galacia, re Capadocia, re Asia y re Bitinia. ²Ralaq cha'tal lo alaq ruma ri Qaqaw Dios, ma jela' uch'ob'om chi lo Rire ojertan. Ek'u wo'ora, ruma ri Ruxlab'ixel ri Dios, ya'tal che alaq kak'oji' alaq che jun santowilaj b'inik cha' kakoj alaq utzij ri Dios y kach'ajtaj ri mak alaq ruk' rukik'el ri Qanimajawal Jesucristo. E lik k'iyar na k'u pawil' alaq ri unimal rutzil k'u'xaj y ri utzil chomal re ri Dios.

Kub'ul pan qak'u'x che uk'ulik
janipa ri kuya ri Dios chiqe

³Lik nim uq'ij ri Dios, Ruqaw ri Qanimajawal Jesucristo, ma ruma ri unimal rutzil uk'u'x xuya jun k'ak' qab'inik qasilab'ik. Yey ruma ruk'astajib'al lo ri Qanimajawal Jesucristo chikixo'l ri ekaminaq, lik kub'ul pan qak'u'x che uk'ulik ri k'aslemał ub'i'tisim chiqe. ⁴Yey wa qoye'em na kasach ta uwach, na kach'ulax ta uwach ruk' ri mak y na kachup tane k'ana ruchomal. Jikib'am k'u uwach ri' kaya'taj wa' che alaq chila' chikaj. ⁵Ruma k'u ri kub'ulib'al k'u'x alaq ruk' ri Dios, Rire kuchajij alaq ruk' ruchuq'ab' cha' jela' kak'ul alaq ri kolob'etajik b'il'tisim chi che alaq yey wa' kaq'alajin na chupa taq ri k'isb'al q'ij.

⁶Ruma k'u ri', kaki'kot alaq wo'ora, tob' kopon jujun q'ij chirajawaxik kik'ow na alaq pa taq uk'iyal k'axk'olil ⁷cha' kak'am pa alaq puwi ri kub'ulib'al k'u'x alaq ruk' ri Dios jela' pacha' ka'an che ri oro echiri' kik'owisax pa aq', ilib'al re we saqil oro. Yey ri kub'ulib'al k'u'x ralaq ruk' ri Dios más k'o

uwach chwa ri oro, ma ri oro xa kak'isik. We xch'ij k'u alaq wa k'axk'ob'ik kik'owib'ej alaq, ri' re yakb'al q'ij ralaq y re yakb'al uq'ij ri Dios. Ma echiri' ri Qanimajawal Jesucristo kuq'alajisaj uwach chiqawach apanoq, kutak'ab'a' q'ij ralaq rumá ri kub'ulib'al k'u'x alaq ruk' ri Dios. ⁸Ralaq k'ax kana' alaq ri Jesús tob' na ilom ta alaq uwach Rire, yey kub'ul k'u'x alaq ruk' tob' na kil ta alaq uwach wo'ora. Y kaki'kot alaq ruk' unimal ki'kotemal, yey wa' na kariqitaj tane ub'i'xikil. ⁹Kaki'kot k'u alaq, ma kak'ul na alaq ri kolob'etajik oye'em alaq ruk' kub'ulib'al k'u'xaj.

¹⁰Ri q'alajisanelab' re ojertan xeq'alajisan lo puwi ri unimal rutzil uk'u'x ri Dios, ri kaya'i' che ralaq. Rike lik xkiya kina'oj puwi wa kolob'etajik y lik xkitij uq'ij umajik usuk' wa'!

¹¹Ma k'o ri xuq'alajisaj ri Ruxlab'ixel ri Cristo* chike puwi taq ri k'axk'ob'ik kutij Rucha'o'n lo ri Dios y ri yakb'al uq'ij ka'anik echiri' ik'owinaq chi chupa wa!. Ek'u rike xkich'ob' raqan china puwi' xb'i'x wa' y jampala' ku'ana!. ¹²Yey ri Dios xuq'alajisaj chike wa' wa q'alajisanelab' na kakil ta wa' chupa taq ri q'ij e k'o wi rike, ma wa' e ku'ana chupa taq wa q'ij oj k'o wi ri'oj. Yey wa' e ri xya' che alaq kuma ri kitzijom ri Utzilaj Tzij ruk' ruchuq'ab' ri Santowilaj Ruxlab'ixel ri Dios, ri xtaq lo chila' chickaj. Yey ri ángeles lik kakaj ne kakimaj usuk' taq wa'!

Ri Dios kojusik'ij che jun santowilaj b'inik

¹³E uwari'che suk'upij alaq ri na'oj alaq, lik ch'ob'o na alaq raqan sa' taq ri ka'an alaq. E choye'ej alaq ri unimal rutzil uk'u'x ri Dios, ri kaya' na che alaq echiri' kaq'alajisax uwach ri Qanimajawal Jesucristo. ¹⁴Ralaq alaq chi ralk'o'al ri Dios, rumá k'u ri' kojo alaq utzij Rire. Maya k'u ib' alaq che ri rayinik k'o wi alaq ojertan echiri' k'amaja' keta'maj alaq uwach ri Dios. ¹⁵Ma jela' pacha' ri Jun sik'iyom e alaq lik na jinta k'ana mak ruk', jek'ula' 'ana alaq che ri b'inik silab'ik ralaq. ¹⁶Ma jewa' tz'ib'ital kan pa Ruch'a'tem ri Dios:

Chi'ana jusuk' che ri ib'inik isilab'ik,
ma Ri'in na jinta k'ana mak wuk'!

Lv. 19:2

¹⁷Yey we kab'i'ij alaq «Qaqaw» che ri Jun na kacha'w ta chikixo'l ri tikawex echiri' ku'an q'atb'al tzij pakiwi konoje rumá taq ri ki'anom, ri' lik chirajawaxik che alaq kab'in alaq ruk' xi'in ib' chwach Rire ronoje q'ij che ri k'aslemal

alaq. ¹⁸Ma lik eta'am alaq, ri Dios xresaj lo alaq che ri b'inik silab'ik alaq na chom taj, ri xk'ut kan che alaq kuma ri chu'qaw alaq ojertan. Yey rutojik xu'an ri Dios re karesaj lo alaq puq'ab' ri mak, na e ta ruk' oro o ruk' plata, ma wa'xa kasach uwach; ¹⁹rutojik xu'ano e ruk' ri loq'laj ukik'el ri Cristo, ri xya'i' pa kamik pacha' juna q'apoj b'exex lik chom y na yewa' ta uwach kaya'i' chwach ri Dios. ²⁰Yey ri Cristo cha'om chi lo ojertan chwi lo echiri' k'amaja' ne ka'an ruwachulew; pero k'a ek'u wo'ora chupa wa k'isb'al q'ij oj k'o wi, ri Dios xuk'utub'ej uwach ruma ri rutzil uk'u'x che alaq. ²¹Ruma k'u ri Qanimajawal Jesucristo, xkub'i' k'u'x alaq ruk' ri Dios, ma e Rire ri xuk'astajisaj lo ri Cristo chikixo'l ri ekaminaq y lik xuyak uq'ij. Ruma k'u ri', kub'ul k'u'x alaq ruk' ri Dios y oye'em alaq che Rire janipa ri ub'l'i'tisim che alaq.

²²Ruma xkoj alaq ri Q'ijsaq, wo'ora xu'an chom ri k'aslemal alaq cha' paqatzij wi k'ax kana' ib' alaq ri chaq' ib' alaq chupa rub'i' ri Cristo. E uwari'che lik k'ax na'a ib' alaq chiwach alaq ruk' ronoje chuq'ab' alaq y ruk' ronoje k'u'x alaq. ²³Ma ralaq alaq alaxinaq tanchik y wa' na e ta kuma ri chu'qaw alaq ri xa e tikawex, ma e ruma Ruch'a'tem ri Dios, ri lik k'aslik y na kasach ta k'ana uwach. ²⁴Ma jewa' tz'ib'ital kan pa Ruch'a'tem ri Dios:

Konoje ri tikawex e jela' pacha' raq'es
yey ri yakb'al kiq'ij e pacha' rukotz'i'jal raq'es;
ma raq'es xa kachup uwach
y rukotz'i'jal xa kachaqijik y kapuqik.
Jek'ula' ri' ri tikawex xa kekamik
y ri yakb'al kiq'ij xa kasach uwach,

²⁵no'j Ruch'a'tem ri Dios na kasach ta k'ana uwach *Is. 40:6-8* kacha!. Yey wa ch'a'tem e ri Utzilaj Tzij tzijotal chi lo che alaq.

2 ¹E uwari'che ya'a kan alaq ronoje ri na utz taj: ri sokoso'nik, ri xa keb' palaj alaq chiwach alaq, ri ku'an k'ax k'u'x alaq chikij jujun chik y ri kanuk' alaq ch'a'tem chikij jujun chik. ²Jela' pacha' juna ne' k'ak' alaxinaq lik e karaj rutz'um ruchu; jek'uri'la' ralaq, e lik rayij alaq ri saqil Uch'a'tem ri Dios, cha' ruma wa', ri Dios kuya ri k'iyib'al alaq y kukolob'ej k'u alaq chwach ronoje ri na utz taj. ³E 'ana k'u alaq wa' ma na'om chi alaq ri rutzil uk'u'x ri Qanimajawal pa anima' alaq.

Ri jun ab'aj k'aslik

⁴Qib' k'u alaq ri' ruk' ri Qanimajawal Jesucristo. Rire e pacha' jun ab'aj k'aqital kan kuma ri winaq, ma chikiwach rike na jinta uchak; no'j chwach ri Dios e jun chomilaj ab'aj k'aslik^a y cha'talik, pa katiki' wi lo ri ja kayakik. Yey jun a ab'aj na jinta uk'aslemal, no'j Rire k'aslik. ⁵Jek'uri'l'a' ralaq alaq pacha' ab'aj k'aslik tz'aqom b'i che ri ja katajin ri Dios che uyakik re kajeqi' chupa. Rojertan raj chakunel xeniman pa Rocho Dios, ek'u wo'ora ri Dios uya'om che ralaq kaniman alaq chwach Rire y rumá k'u ri Qanimajawal Jesucristo ka'an alaq ri kuk'ul uk'u'x Rire. ⁶E uwari'che jewa' tz'ib'ital kan pa Ruch'a'tem ri Dios:

Kankoj k'u chila! Sion*

ri jun chomilaj ab'aj cha'talik,
cha' puwi wa' katiki' ri ja kanyako.

Is. 28:16

China k'u ri kakub'i' uk'u'x ruk',
ri' na kak'ixb'esax taj

ma kuk'ul na ri roye'em che Rire

Is. 49:23

kacha!. ⁷Che ralaq ri kojom alaq rub'i', Rire lik k'o uwach; no'j chike ri na kekojow ta re, e ku'ana pacha' ri tz'ib'ital kan pa Ruch'a'tem ri Dios:

E rab'aj k'aqital kan kuma raj yakal ja,

e ab'aj ri' wa' xajawaxik cha' katiki' lo ri ja.^b

Sal. 118:22

⁸Yey kub'i'ij:

Rire e ri jun ab'aj kojotal chikiwach ri tikawex,

yey lik e k'o ri kakichiq kib' che,

y lik ek'o ri ketzaq puwi'

Is. 8:14

kacha!. Jek'ula' xkik'ulumaj rike, ma e pacha' "kakichiq kib!" chwi Ruch'a'tem ri Dios echiri' na kakikoj taj.

⁹No'j ek'u ralaq alaq cha'tal lo rumá ri Dios, alaq aj chakunel chwach ri Nimalaj Taqanel Dios, alaq jun tinamit ya'om ib' alaq che uloq'nimaxik ri Dios^c y loq'otal alaq rumá ri Dios re ku'ana alaq utinamit^d cha' katzijoj alaq chike ri tikawex janipa taq ri u'anom ri Dios, ri xresaj lo alaq chupa ri q'equ'm y xuya alaq chupa ri chomilaj Q'ijsaq. ¹⁰Ralaq ojertan na alaq ta utinamit ri Dios, no'j wo'ora alaq chi utinamit Rire.

^a 2:4 "Ab'aj k'aslik": Ri Cristo k'aslik y kuya k'aslemal chiqe. ^b 2:7 Is. 28:16

^c 2:9 Éx. 19:6   ^d 2:9 Dt. 7:6; Is. 43:21

Ma ojertan na xeta'maj ta alaq puwi ri relej uk'u'x ri Dios; no'j wo'ora ri Dios uk'utum chi wa' che ralaq.

**Ri jusuk' b'inik silab'ik
chwach ri Dios y chikiwach ri winaq**

¹¹ Hermanos ri lik k'ax kann'a alaq, k'una chik'u'x alaq, ralaq na alaq ta re ruwachulew, ma alaq xa ik'owel. E uwari'che kampixab'aj alaq, maya ib' alaq che taq ri rayib'al re ri ti'jil alaq ma wa' kach'o'jin pa anima' alaq cha' kuyoj ri k'aslemal alaq. ¹² Ri 'ana alaq e k'utu alaq jun b'inik silab'ik lik jusuk' chikiwach ri winaq na keta'am ta uwach ri Dios. Jek'ula' echiri' kak'un tanchi ri Qanimajawal, rike kakiyak uq'ij ri Dios ruma kilom ri chomilaj chak 'anom alaq, tob' wo'ora kech'a't chi'i'j alaq. ¹³ Ruma k'u ri Qanimajawal, lik kojo alaq kitzij konoje ri ya'tal pakiq'ab' ketaqan che ruwachulew, e pacha' ri nimalaj taqanel k'o pakiwi uk'iyal tinamit ¹⁴ y taq ri e aj wach ekojotal ruma ri nimalaj taqanel re kekiya pa k'ax ri kaki'an ri na utz taj y re kakiyak kiq'ij ri kaki'an ri utz. ¹⁵ Ma ri lik karaj ri Dios che alaq e ka'an alaq ri utz cha' e kaq'atej alaq taq ri ch'a'tib'enik ka'an chi'i'j alaq kuma ri tikawex na jinta kina'oj. ¹⁶ Paq'ab' alaq k'o wi sa' ri ka'an alaq; yey wa' na e ta re ka'an alaq ri na utz taj, ma e re ku'ana alaq aj chakib' re ri Dios y jek'ula' e ka'an alaq ri karaj Rire. ¹⁷ 'Ana alaq chike konoje ri tikawex janipa ri taqal chike; mak'aq b'i alaq uq'ij junqoq. K'ax chena'a alaq ri hermanos. K'ola xi'in ib' pa anima' alaq chwach ri Dios. Loq'nimaj alaq ri rey.

¹⁸ Ralaq alaq aj chakib', kojo alaq kitzij ri patrón alaq y ya'a ib' alaq chitaqik kuma rike. Wa' na xew ta ka'an alaq kuk' ri lik utz kik'u'x ma jenela' 'ana alaq kuk' ri lik na jinta kakuyuw ke. ¹⁹ Ma e lik utz ri' we junqoq ruma kuna' chuk'u'x e ku'an ri karaj ri Dios che, kuya ranima' kuch'ij taq ri k'axk'ob'ik kape puwi' tob' wa' na taqal ta che. iYey ri Dios kuyak uq'ij ri ka'anaw wa!! ²⁰ No'j we e la' lik chirij mak alaq xch'ay kan alaq yey lik xkuy alaq wa', ixa' k'u ri' ri yakb'al q'ij alaq? iNa jintaj! No'j we kakuy k'u alaq ri k'ax ka'an che alaq ruma ri utz katajin alaq che u'anik, ri' lik k'o yakb'al q'ij alaq chwach ri Dios. ²¹ E ne ruma wa' xusik'ij alaq ri Dios, ma ri Cristo* xutij k'ax quma ri'oj; yey taq ri xu'ano e k'utub'al chiqe ri'oj cha' kojb'in jela' pacha' xb'in Rire. ²² Ma jewa' tz'ib'ital kan puwi ri Cristo pa Ruch'a'tem ri Dios:

Rire na xmakun taj,

y na jinta ne k'ana sokoso'nik xel puchi'

Is. 53:9

kacha'.²³ Echiri' ri winaq lik xkik'aq b'i uq'ij ruk' itzelilaj ch'a'tem, Rire na xuk'ul ta uwach ruk' itzelilaj ch'a'tem. Yey echiri' kiya'om pa k'axk'olil, Rire na xub'i'ij taj ku'an uk'axel chike ri kaki'an k'ax che; ri xu'ano, e xuya ronoje puq'ab' ri Dios, ri ku'an q'atb'al tzij chi jusuk'.²⁴ Ek'u ri Cristo xuk'am b'i ri qamak che rucuerpo echiri' xkam chwa ri cruz. Xu'an k'u wa' cha' jela' kaqaya kan ri mak y e kaqaya qib' che ri jusuk' b'inik silab'ik.^e Ma jewa' tz'ib'ital kan pa Ruch'a'tem ri Dios:

Ruma k'u ri k'ax xutij Rire,

xixkunutaj ri'ix

Is. 53:5

kacha'.²⁵ Rojertan, alaq pacha' b'exex e sachinaq; no'j wo'ora xtzelej lo alaq ruk' ri Cristo, ri Aj K'amal Qawach y ri Chajinel re ri qak'aslema chwach ri Dios.

Pixab'anik chike ri e k'ulanik

3 ¹Ek'u rilal ixoq, e taqeja la ri achijil la. 'Ana k'u la wa'
ma we rire na ukojom ta Ruch'a'tem ri Dios, tob' na
jinta kab'i'ij la che chwi wa', k'o pa saq kukojo ruma ri b'inik
silab'ik rilal ²ma karilo lik ub'e ri ka'an la y lik lal nimay tzij.
³ Ruchomalil juna ixoq na e ta ruma ri wiqital che rucuerpo; e
uwari'che na utz ta k'u ri' we kik'ow uwi' che uyijb'axik ruwi',
o kik'ow uwi' ruk' ri uwaaj y usansilo re oro o ri k'ul lik k'i
rajil kukojo. ⁴Ma ruchomalil rixoq e ri k'o chupa ri ranima';
wa' e ri lik utz uk'u'x y na aj ta tzukul ch'a'oj. Yey wa' wa
uchomalil na kasach ta k'ana uwach y lik k'o uq'ij chwach
ri Dios. ⁵Rojertan jela' xki'an rixoqib' e jusuk', ri lik xkub'i'
kik'u'x ruk' ri Dios. Ma ri kichomalil rike xilitaj che ri kib'inik
kisilab'ik ruma xekitaqeja ri kachijil. ⁶Jela' xu'an ri Sara, e lik
xukoj utzij ri Abraham y ruch'a'b'exik xu'ano e "lal wajawal".
Ek'u ralaq ku'ana alaq ralk'o'al ri Sara we ka'an alaq ri utz y
na jinta k'o kuxi'ij rib' k'u'x alaq che.

⁷Ek'u rilal achi, jeqela la ruk' ri ixoqil la ruk' saqil na'oj.
'Ana la che janipa ri taqal che rire. K'una k'u chik'u'x la e
rire lik na jinta ko ukowil yey junam uwach uk' la, ma junam
kak'ul alaq ri unimal rutzil uk'u'x ri Dios che ri k'aslema alaq.

^e 2:24 Pa ri ch'a'tem griego kub'i'ij "cha' oj kaminaq chi chwa ri mak yej oj k'as che ri jusuk' b'inik silab'ik".

We ka'an k'u la wa', echiri' ka'an la orar, na jinta kalatz'an re ri ch'a'tem la chwach ri Dios.

Pixab'anik puwi ri qab'inik qasilab'ik

⁸ K'isb'al k'u re wa', e chu'ana xa jun k'u'x alaq, k'ola k'axna'b'al k'u'xaj uk' alaq, lik k'ax na'a ib' alaq chiwach alaq ma chaq' ib' alaq chwach ri Qaqaw, k'utu k'u alaq ri rutzil k'u'x alaq y 'ana alaq ch'uti'n che ib' alaq. ⁹ Matzelej alaq uwach ri na utz taj ka'an che alaq. We k'o junoq kub'l'ij itzelilaj ch'a'tem che alaq, matzelej alaq uwach ruk' itzelilaj ch'a'tem; ri 'ana alaq e tz'onoj alaq ri utz puwi ri ka'anaw re wa!. Yey we ka'an alaq wa!, ri Dios kuya na ri utz paw'i alaq, ma ruma wa' xusik'ij alaq. ¹⁰ Ma jewa' tz'ib'ital kan pa Ruch'a'tem ri Dios:

China ri k'ax kuna' ruk'aslem

y karaj karik'owib'ej ri jujun q'ij ruk' ki'kotem,
e chuq'atej k'u ri' ri raq' che ub'i'xikil ri na chom taj
y mu'an chi ri kel lo raq'ub'al puchi!.

¹¹ Resaj k'u rib' ri' che u'anik ri na utz taj,
yey e chu'ana ri utz.

Chutzukuj kak'oji' chi utzil chomal kuk' konoje y
e chuya'a rib' che u'anik wa!.

¹² Ma ri Qanimajawal k'o ruwach pakiwi
ri jusuk' kib'inik kisilab'ik re keb'uchajij,
yey lik kuya uxikin chike
echiri' kech'a't ruk' pa oración.
No'j na chom ta keril
janipa ri kaki'an ri na utz taj

Sal. 34:12-16

kacha!.

¹³ ¿China k'u ri ka'anaw ri na utz taj che alaq we e lik ya'om ib' alaq che u'anik ri utz?^f ¹⁴ Pero we katij alaq k'ax ruma ka'an alaq ri lik jusuk', ri' lik nim q'ij alaxik alaq. E uwari'che, maxi'ij ib' alaq che ri xib'ib'al pa alaq ka'anik yey masach k'u'x alaq che wa!. ¹⁵ Ri 'ana alaq e loq'oj alaq uq'ij ri Cristo* chupa ri anima' alaq, ma Rire e Qajawal. Xaqi yib'a' ib' alaq che uk'ulik uwach taq ri tz'onob'al ka'an che alaq puwi ri kub'ul pan k'u'x alaq che; yey 'ana alaq wa' ruk' uch'uti'nal k'u'x alaq y xi'in ib' alaq chwach ri Dios. ¹⁶ B'ina alaq chi jusuk' cha' jela' kuna' k'u'x alaq na jinta mak 'anom alaq. 'Ana k'u alaq wa' cha' e

^f 3:13 Ro. 8:31

janipa ri kech'a't chirij ri chomilaj b'inik alaq ruk' ri Cristo, kaya'taj kik'ix ruma ri raq'ub'al kaki'an chi'ij alaq. ¹⁷Ma we e karaj ri' ri Dios katij alaq k'ax ruma ka'an alaq ri utz, wa' e más utz chwa ri katij alaq k'ax ruma ka'an alaq ri na utz taj. ¹⁸K'una chik'u'x alaq, ri Cristo lik xutij k'ax echiri' xa jumul xkam ruma ri qamak. Tob' Rire na jinta umak, xkam quma ri'oj oj aj makib' cha' jela' kojuk'am b'i ruk' ri Dios. Echiri' ri Cristo xkamisax kuma ri winaq, paqatzij wi xkam rucuerpo; pero Rire xk'astajik, ma na xkam ta ri ranima!. ¹⁹Jek'ula' xe'ek pa ek'owi ri ekaminaq, wa' e ri tz'apim kichi', y xu'tzijoj chike janipa ri xu'ano. ²⁰Yey xtataj wa' kuma ri na xkikoj ta utzij ri Dios ojertan chupa ruql'ijol ri Noé. Ma ri Dios ruk' unimal uk'u'x xeroy'ej kakitzelj kitzij chupa taq la' la q'ij echiri' ri Noé katajin che u'anik ri nimalaj barco. Yey chupa k'u ri barco xa e ajilam ri xeb'ok b'i, ma e wajxaqib' ri xekolob'etaj che runimal jab!. ²¹Y wa' e pacha' ri bautismo* kaqak'ul ri'oj waq'ij ora re kolob'etajik. Wa bautismo na re ta karesaj ri ch'ul k'o che ri qacuerpo, ma e re karesaj ri mak k'o pa qanima' y ruma k'u wa' kaqajikib'a' chwach ri Dios kojk'oj' chi jusuk!. Yey qeta'am lik jikib'am uwach ri qakolob'etajik ruma ruk'astajib'al ri Qanimajawal Jesucristo, ²²ri xe'ek chila' chickaj y tz'ul puwikiq'ab' ri Dios. Konoje k'u ri ángeles, kuk' taq ri k'o kiwach y ri k'o kichuq'ab' e k'o chuxe' rutaqanik Rire.

Chojchakuna chi utz ruk' taq ri uya'om ri Dios paqaq'ab'

4 ¹Ri Cristo* lik xuya ranima' kutij k'ax quma ri'oj. Jek'ula' ri', lik chirajawaxik che alaq kaya anima' alaq katij alaq k'ax ruma Rire. Ma e janipa ri kakiya kanima' kaki'an ri utz tob' kape k'ax pakiwi', q'alaj k'u ri' na e jinta chi puq'ab' ri mak. ²Ruma k'u la', janipa chi q'ij e k'o che ruwachulew, na kaki'an ta chi janipa ri rayib'al ke ri winaq, ma e kaki'an janipa ri karaj ri Dios. ³Ri u'anom loq e x'an lo alaq pacha' ri kaki'an ri winaq na keta'am ta uwach ri Dios. Ma xya ib' alaq che u'anik taq ri rayib'al re ri ti'jil alaq, yey xya ib' alaq pa q'ab'arik y xmol ib' alaq che u'anik ch'ulilaj mak; xya ib' alaq che ri lik na chom ta uwach yey lik itzel taq uwach ri x'an alaq echiri' xloq'nimaj alaq taq ri tiox.^g ⁴E taq k'u ri xkachb'ilaj

---

^g 4:3 Rojertan e k'o winaq kakikamisaj ri kalk'o'al re qasa'n chwach taq ri kitiox.

alaq che u'anik wa' wu'k'iyal uwach mak, xkam kanim'a' che echiri' xesaj ib' alaq che taq wa'; yej ruma ri' lik k'ax kech'a't chi'ij alaq.⁵ Pero kopon k'u ri q'ij echiri' konoje rike kakiya na kib' chupa ri kimak chwach ri Jun kuq'at tzij pakiwi ri e k'aslik y ri ekaminaq.⁶ Ruma ne k'u la', xtzijox ri Utzilaj Tzij chike ri ekaminaq chupa ri kimak cha' kak'ojo' kik'aslema na jinta utaqexik chwach ri Dios, tob' chikiwach taq ri winaq, na utz ta ri xki'an rike ruma xkikoj rub'i' ri Cristo.

⁷Lik xa naqaj chi k'o wi lo ruq'ijol echiri' kak'is ri na utz ta uwach y kajalk'atisax k'u ronoje ri k'olik. Ruma k'u ri', lik k'ola na'oj alaq puwi' sa' taq ri ka'an alaq y xaqi e ya'a ib' alaq pa oración chwach ri Dios.⁸ Yey ri más chirajawaxik wi e ruk' ronoje k'u'x alaq k'ax kana' ib' alaq chiwach alaq, ma we lik k'o rutzil k'u'xaj uk' alaq, ri' kakuy alaq taq ruk'iyal mak ke ri nik'aj chik.⁹ Chek'ulu alaq chi utz ri keb'opon chi ocho alaq y mawunwut ne alaq che u'anik wa!.¹⁰ Ek'u chirij ri uya'om ri Dios paq'ab' alaq, cheto'o alaq ri jujun chik, cha' jela' ku'an alaq saqil aj chakib' re ri Dios y kachakun alaq chi utz ruk' ruk'iyal uwach to'b'al uya'om ri Dios che alaq.¹¹ We k'o junq kak'utun chikiwach ri hermanos, e chuk'utu puwi ri kub'il'ij Ruch'a'tem ri Dios y na xa ta pa re kach'a'tik. We k'o junq karaj keb'uto' ri tikawex, chu'ana wa' ruk' ri chuq'ab' ya'tal che ruma ri Dios. Ronoje k'u ri ka'an alaq, 'ana alaq re yakb'al uq'ij ri Dios ruma ri Qanimajawal Jesucristo, ri lik taqal che k'o yakb'al uq'ij y kataqan k'u pakiwi konoje waq'ij ora y chiqawach apanoq na jinta utaqexik. Amén*.

Chojki'kotoq we kaqatij k'ax ruma oj re ri Cristo

¹² Hermanos, makam anima' alaq che taq runimal k'axk'ob'ik kape pawi' alaq re kuk'am pa alaq, ma qonoje kojik'ow chupa wa!.¹³ Ri 'ana alaq e ki'kota alaq, ma alaq b'are jun che taq ri k'axk'ob'ik xik'ow wi ri Cristo, cha' echiri' kuq'alajisaj runimal uchomalil, ralaq lik kaki'kot alaq che.¹⁴ We e k'o tzel kech'a't chi'ij alaq ruma kojom alaq rub'i' ri Cristo, ri' lik nim q'ij alaxik alaq ma ri chomilaj Ruxlab'ixel ri Dios k'o uk' alaq. Qatzij wi, e k'o ri tzel kech'a't chirij Rire, no'j ralaq lik kayak alaq uq'ij Rire.¹⁵ We k'o junq che alaq kutij k'ax, lik k'ixb'al uwach we wa' e ruma kamisanel o eleq'om o ruma u'anom ri na utz taj che junq o ruma uminom rib' chupa ri na jinta re che.¹⁶ No'j we k'o junq kutij k'ax ruma

ukojom rub'i' ri Cristo, mak'ix k'u ri' che; ri chu'ana' e chuyaka uq'ij ri Dios ruma wa!. ¹⁷Ma e q'ij wa' kajequer b'l ri q'atb'al tzij pakiwi ri e ralk'o'al ri Dios. Yey we nab'e k'ut kajequer quk' ri'o, ̄sa' nawi ke'kik'isa wi ri' ri na kikojom ta ri Utzilaj Tzij re ri Dios? ¹⁸Ma jewa' kub'i'ij pa Ruch'a'tem ri Dios:

We ri e jusuk' chwach ri Dios ruk' ne uk'ayewal
kekolob'etajik,
̄sa' k'u kakik'ulumaj ri' ri e aj mak, ri kaki'an kititz'itikil
che ri Dios?^h

¹⁹E uwari'che, e taq ri e k'o pa k'ax ruma kaki'an janipa ri karaj ri Dios, e ki'ana ri' ri lik usuk' y kiya'a k'u ri kik'aslema puq'ab' ri Dios, ri x'anaw re ronoje y lik e ku'an janipa rub'i'tisim.

Pixab'anik chike ri e aj wach re riglesia

5 ¹Wo'ora kuaj keb'enupixab'aj ri e aj wach re riglesia. Ri'in in jun kuk'il rike, yey in jun xinwil ri k'axk'olil xik'ow wi ri Qanimajawal Jesucristo. Yey in b'are jun k'o we che ri chomilaj yakb'al uq'ij ri Cristo*, ri kaq'alajisax na uwach chiqawach apanoq. ²Kantz'onoj ko che alaq: Chechajij alaq chi utz rutinamit ri Dios, ri eya'om chwi q'ab' alaq. Chechajij k'u alaq chi utz ruk' ronoje k'u'x alaq y na xa ta ruma kamin alaq chupa o xa ruma rayib'al puaq, ma ri karaj e lik kacha k'u'x alaq che u'anik wa!. ³Ma'an ne alaq ri xew kataqan alaq pakiwi'; ri 'ana alaq e k'utu alaq ri chomilaj b'inik silab'ik alaq chikiwach rike. ⁴We ek'u ka'an alaq wa!, echiri' kak'un ri Qanimajawal Jesucristo, ri Chajinel k'o pakiwi konoje ri e aj chajal rutinamit ri Dios, Rire kuya chijujunal alaq jun corona na kasach ta k'ana uwach, k'utub'al re runimal uwach Rire.

Pixab'anik chike rutinamit ri Dios

⁵Ek'u ri'ix ix alab'o, chikojo kitzij ri e aj wach re riglesia. Yey chirajawaxik che onoje alaq ka'an alaq ch'uti'n che ib' alaq chiwach alaq, ma jewa' tzib'ital kan chupa Ruch'a'tem ri Dios:

Ri Dios uyakom rib' chikij
janipa ri kakitak'ab'a' kiq'ij;
no'j uya'om ri unimal rutzil uk'u'x chike
janipa ri kaki'an ch'uti'n che kib'

Pr. 3:34

^h 4:18 Pr. 11:31

kacha!. ⁶'Ana ch'uti'n che ib' alaq y ya'a k'u ib' alaq puq'ab' ri Dios, ri k'o unimal uchuq'ab'; jek'ula' Rire lik kuyak q'ij ralaq echiri' kopon na ruql'ijol. ⁷Ronoje rub'is k'u'x alaq ya'a alaq chwach ri Dios, ma Rire lik kok il che chajixik alaq.

⁸Lik k'ola na'oj alaq puwi sa' taq ri ka'an alaq y mawar wach alaq. Ma ritzel winaq, ri aj retzelal k'u'x chi'ij alaq, e kutzukuj su'anik katzaq alaq puq'ab' jela' pacha' juna koj lik kusut kij ri tikawex re kutzukuj china ri kub'iq' b'i. ⁹Lik ch'ija alaq uchuq'ab' ritzel y lik chuq'ub'ej ib' alaq che ri kub'ulib'al k'u'x alaq ruk' ri Cristo. Yey mik'ow chik'u'x alaq na xew ta ralaq kik'owib'ej alaq k'axk'ob'ik, ma jenela' ri qa hermanos e k'o che ronoje ruwachulew kakik'owib'ej k'axk'ob'ik.

¹⁰Ri Dios xojusik'ij cha' kojk'oji' ruk' ri Qanimajawal Jesucristo chupa ri chomilaj utaqanik na jinta utaqexik. Ruma k'u wa', echiri' ik'owinaq chi alaq jujun q'ij chupa wa k'ax; ri Dios, ri lik kojuto' che ronoje ruma ri unimal rutzil uk'u'x, e kuyak tanchi alaq, kukowirisaj alaq, kuya chuq'ab' alaq y kutikib'a' alaq chi utz. ¹¹Che k'u ri Dios taqal wi kayak uq'ij waq'ij ora y chiqawach apanoq, ma ruchuq'ab' na jinta utaqexik. Amén*.

K'isb'al ch'a'tem re ri Pedro chike taq riglesias

¹²Xintz'ib'an k'u pan che alaq; yey ri hermano Silvano, ri lik kub'ul nuk'u'x ruk', e kak'amaw b'i wa' wa carta che alaq. Ximpixab'aj k'u alaq y xinq'alajisaj chiwach alaq ri saqil unimal rutzil uk'u'x ri Dios; tikila k'u alaq chi utz chupa wa'!

¹³Rutinamit ri Dios, ri e k'o pa ri tinamit re Babilonia, ri echa'tal ruma ri Dios junam uk' ralaq, rike junam ruk' ri Marcos, ri pacha' nuk'ajol chupa rub'i' ri Cristo, kakiya pan rutzil wach alaq. ¹⁴Ya'a alaq rutzil wach alaq chiwach alaq ruk' jun saqil tz'ub'uj chi'aj,ⁱ k'utub'al re k'ax kana' ib' alaq. K'ola utzil chomal chixo'l alaq, ri k'o alaq puq'ab' ri Qanimajawal Jesucristo. Amén.

ⁱ **5:14** Ri Pedro jewa' xub'i'ij ma rike e kaki'an wa' chikiwach echiri' kakiya rutzil kiwach.